

LES ORENETES

Parlem en aquest número de les orenetes, un animal que ben segur cau simpàtic a tothom. A què es deu la simpatia que desperta aquest animal? Són varies les causes que ho expliquen. Una d'elles és l'alimentació que tenen aquests ocells; aquesta és quasi totalment insectívora i a ben segur que es tracta d'un dels millors insecticides que hi ha (com a mínim el més "ecològic") ja que una femella d'oreneta vulgar (la més comuna al nostre municipi) pot portar menjar als seus pollets del niu fins a 400 vegades en un dia, cosa que significa 8.000 insectes!!

La manera que tenen de caçar és sempre des de l'aire i fan una bola d'insectes que guarden a la gola per portar-la després al niu. Quan beuen també o fan planejant des de l'aire i sense parar-se al terra (semblant al que fa un avió quan agafa aigua per extingir un incendi); aquesta "tàctica" tan curiosa no és més que una necessitat ja que una oreneta si parés al terra segurament no podria tornar a volar ja que les seves llargues ales tocarien al terra a l'hora de bategar-les per iniciar el vol. És aquesta la raó per la qual sempre que ens imaginem una oreneta ho fem col·locada en un cable elèctric o de telèfon, en una branca d'arbre, etc...

El fet de que la seva alimentació es basi en els insectes fa que un bon lloc per veure-les sigui a prop de les aigües del riu ja que és allà on es concentra la major part dels insectes. Això fa que un bon lloc per veure moltes orenetes caçant insectes i bevent sigui, al nostre municipi, el tram del Celrà que passa al costat de la depuradora.

Un altre aspecte que fa que aquests ocells siguin tan estimats és el fet que la seva arribada és el presagi de que s'han acabat els freds i arriba el bon temps (tot i que aquest any el fred ha marxat molt abans que veiéssim les primeres orenetes). En efecte, això es deu al caràcter migrador d'aquestes espècies que ens venen a visitar al març i s'estan entre nosaltres fins a finals d'agost i setembre, època en la qual marxen cap al continent africà.

Les orenetes són antropòfiles. Aquesta "paraulota" no vol dir res més que les orenetes es troben bé entre els homes i no defugen d'ells. De fet, la mostra més clara d'aquest comportament la tenim en el lloc on ubliquen els nius ja que de ben segur que més d'un dels nostres lectors tenen com a mínim un niu sota les teulades de les cases. Tot i que també poden utilitzar forats en roques, arbres... els nius de les orenetes solen estar fets de fang i, a més, com que cada any quan tornen de la migració

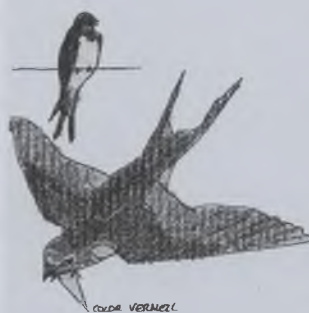
van sempre al mateix niu, el reconstrueixen amb fang fresc per reparar les "avaries" que hagin pogut patir els nius durant l'hivern.

Com podeu observar estem tota l'estona parlant d'orenetes i és que si bé ens poden semblar totes iguals, el nostre municipi rep la visita de dues espècies diferents. Les diferències tot i que són força clares (veure els dibuixets) no són fàcils de veure ja que en poques vegades podem veure les orenetes aturades i, a més, el tipus de vol (ràpid i sinuós) augmenta la dificultat de l'observació.

L'espècie més abundant és l'**oreneta vulgar** (*Hirundo rustica*) que és la més característica i més fàcil de diferenciar de les altres degut a la llarga cua forçada que presenta i a que és l'espècie més llarga (uns 19 cm.) És de color negre brillant a les parts superiors del cos i blanc a les inferiors, i té una taca vermella al front i una altra a sota el coll. Diu la llegenda que l'oreneta va arrencar, amb el seu propi bec, la corona d'espines de Jesucrist, i per això encara porta la cara tacada de sang (una cosa semblant a la llegenda del pit-roig, pulicaca al Celrà núm. 26). Per això també, matar una oreneta ha estat considerat, fins i tot, pecat.

L'altra espècie és l'**oreneta cuablanca** (*Delichon urbica*) que amida entre 12 i 13 cm. i és de complexió més arrodonida que l'oreneta vulgar. El plomatge és molt semblant al de la seva parenta, però no té cap taca vermella, ni al cap ni al coll, i presenta en canvi, el carpó de color blanc. Si bé l'oreneta vulgar és la típica de les masies aïllades i la cuablanca dels llocs més humanitzats (pobles i fins i tot ciutats).

David Casellas i Fabrellas

ORENETA VULGAR

ORENETA CUABLANCA